

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **H. R.**, zastoupen MUDr. Alenou Jirovcovou, advokátkou, se sídlem Šafaříkova 161, Jičín, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2010 č. j. OAM-27/LE-05-K03-R2-2009, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2010 č. j. OAM-27/LE-05-K03-R2-2009 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Na počátku odůvodnění předmětného rozhodnutí krajský soud konstatuje, že se jedná o případ, který již v minulosti posuzoval a ke kasační stížnosti podané žalobcem byla věc Nejvyšším správním soudem v Brně (dále jen NSS) jeho rozhodnutím ze dne 22. prosince 2011 č. j. 6 Azs 17/2011-190 zrušena a vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení. Je proto zcela logické, že popisné pasáže jako je zejména obsah žaloby či replika žalovaného nemá krajský soud důvodu – oproti svému původnímu, byť zrušenému rozhodnutí – měnit.

-2-

Žalobce přednesl, že zemi opustil poté, kdy se dostal do problémů s tajnou policií pro své pracovní působení v iráckém Kurdistanu. Sýrii opustil legálně. Vrátit se však nemůže, neboť by opět pokračovala perzekuce jeho osoby včetně možnosti uvěznění. Ve věci žalobce se jednalo o druhou žalobu, když v předchozím řízení krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný posoudil žádost žalobce opětovně a rozhodl tak, že žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen zákon o azylu), neudělil.

Ve včasné žalobě namítal pochybení správního orgánu, které mělo za následek nesprávné rozhodnutí o jeho žádosti. Pochybení spatřoval zejména v tom, že se správní orgán nedostatečně vypořádal se žalobcem tvrzenými problémy, kvůli kterým byl nucen Sýrii opustit. Odešel proto, že byl pronásledován tajnou policií, byl opakovaně zadržován a bit. Důvodem zájmu tajných policejních složek o jeho osobu mělo být jeho pracovní působení v Kurdistanu. Po návratu do země byl totiž považován za tajného agenta. Za pomoci úplatků poskytnutých žalobcovým otcem byl vždy propuštěn, nicméně předvolávání a výslechy se opakovaly. Zdůraznil, že v Sýrii nejsou dodržována lidská práva, a proto by mu v případě návratu hrozila stejná perzekuce, kvůli které byl nucen vycestovat. Připustil, že správní orgán sice shromáždil řadu informací, které však s ohledem na konkrétní případ žalobce nesprávně vyhodnotil. Nezabýval se dostatečně nebezpečím, kterému by byl žalobce v případě návratu opětovně vystaven. Trval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve velmi podrobné reakci s datem 8. září 2010 popsal obsah žalobních námitek, zopakoval informace, které žalobce poskytoval v průběhu správního řízení a odkázal na nově shromážděné zprávy o zemi původu. Upozornil, že pokud byl žalobce vystaven nátlaku policejních složek, stalo se tak výlučně ve městě Qamishli, když v Damašku a posléze ve městě Tartus, kde žalobce před odchodem půl roku pracoval, jej již žádné dříve uváděné problémy nepostihly. Ústava země zaručuje svobodu pohybu, pokud tato není omezena soudním rozhodnutím (zpráva MZ USA ze dne 11. 3. 2010). Obavy z návratu označil v případě žalobce za nedůvodné s odkazem na obsah Směrnice MV Velké Británie vydané dne 17. 2. 2009. Ta konstatuje, že dokonce i ilegální opuštění syrského území při neexistenci dalších přitěžujících okolností, automaticky neznamená pro případ návratu perzekuci či jednání mající charakter porušování lidských práv. Rovněž tak neúspěšný žadatel o azyl nebude považován za protivníka režimu jen z toho důvodu, že v zahraničí požádal o azyl. Žalobce navíc Sýrii opustil zcela legálně na základě vlastního platného cestovního pasu. Z obsahu zpráv vyplývá, že vystavení cestovního dokladu předchází procedura důsledného prověřování osoby žadatele ze strany syrských bezpečnostních služeb. Samotný žalobce připustil, že souhlas tajné policie bez komplikací získal a bez problémů vycestoval. Rovněž z informací neplyne, že by v Sýrii probíhal ozbrojený konflikt, který by pro žalobce představoval vážné ohrožení

-3-

života nebo lidské důstojnosti. Z těchto důvodů považoval obavy žalobce za neopodstatněné a trval na zamítnutí žaloby.

Krajský soud projednal žalobu a dospěl k závěru, že jednak se přednes žalobce v popisu jedné a téže informace liší či je nepřesvědčivý a jednak vyhodnotil, že žalobce záměrně stupňuje závažnost svých problémů přidáváním buď délky svého zadržení, intenzitou trestání či dokonce novou informací o problémech žalobce ještě při jeho pobytu v Kurdistanu. V otázce možného návratu vycházel krajský soud z informací (aktuálních) shromážděných žalovaným a ani v této otázce neshledal pochybení správního orgánu. Žalobu vyhodnotil jako nedůvodnou a zamítl ji.

O kasační stížnosti podané žalobcem rozhodoval dne 22. prosince 2011 pod č. j. 6 Azs 17/2011-190 NSS, který zmiňovaný rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil se závazným právním názorem k dalšímu řízení. Nesouhlasil s rozhodnutím správního orgánu ani následně ani s hodnocením krajského soudu. V odůvodnění rozhodnutí NSS jsou tři zásadní okruhy otázek s názvem Věrohodnost, Možnost vnitřního přesídlení stěžovatele a nové skutečnosti přednesené v průběhu řízení o kasační stížnosti. NSS považoval závěr krajského soudu ve smyslu nevěrohodnosti žalobcova příběhu za nesprávný a to z následujících důvodů: konstatoval, že krajský soud se věnoval rozboru věrohodnosti stěžovatele i přesto, že tato nebyl žalovaným ve správním řízení zpochybněna a navíc takto učinil bez nařízení jednání. Zdůraznil, že dle jeho názoru nelze učinit závěr o nevěrohodnosti žalobce, pokud tento závěr nebyl v rozhodnutí žalovaného ani naznačen, neboť se správní orgán věrohodností stěžovatele vůbec nezabýval. K této otázce závěrem konstatoval, že úkolem krajského soudu bylo ze závěru žalovaného o věrohodnosti žalobce vycházet a žalobu posuzovat pouze v intencích reálné možnosti vnitřního přesídlení žalobce v rámci Sýrie. K této výtce ještě doplnil, že tato vada sama o sobě by nicméně nemusela mít dopad na zákonnost celého rozhodnutí, pokud by se krajský soud dostatečně přesvědčivě vypořádal s žalobními námitkami, konkrétně s otázkou možnosti vnitřního přesídlení.

Této otázce věnoval NSS další část odůvodnění svého rozhodnutí nadepsanou Možnost vnitřního přesídlení stěžovatele. Uvedl, že touto otázkou se zabýval především v rozsudcích č. j. 4 Azs 99/2007 - 93 ze dne 24. 1. 2008 a č. j. 5 Azs 40/2009 – 74 ze dne 28. 7. 2009. Shledal, že žadatel může skutečně nalézt účinnou ochranu před pronásledováním či vážnou újmu v jiné části země, jsou-li naplněny tyto podmínky: (1) jiná část země je pro žadatele dostupná; (2) přesun do této části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti a (4) ochrana v této části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Tyto čtyři podmínky musí být splněny kumulativně a při jejich posouzení je třeba brát v potaz celkové poměry panující v zemi původu a osobní poměry žadatele (srov. též § 2 odst. 8 zákona o azylu ve spojení s čl. 7 odst. 2, čl. 8 odst. 1 a odst. 2 kvalifikační směrnice). Kritéria

se posuzují posloupně od otázky dostupnosti jiné oblasti, účinnosti tohoto řešení, rizika navrácení do místa hrozící újmy až k otázce poskytnutí minimálního standardu lidských práv po přesídlení.

V odůvodnění svého zrušujícího rozhodnutí, na které krajský soud v podrobnostech odkazuje, objasnil důvody, pro které vyhodnocení možnosti alternativy vnitřního přesídlení učiněné žalovaným a přejaté krajským soudem nepovažuje za správné, a proto uzavřel že námitka týkající se nedostatečného posouzení možnosti vnitřního přesídlení stěžovatele je důvodná.

V kasační stížnosti žalobce poukázal na výjimečný stav v zemi a nové nepokoje, v průběhu kterých zahynulo přes tisíc osob a přes 10 000 osob bylo zatčeno. Této otázce se věnoval v části s názvem Nové skutečnosti přednesené v průběhu řízení o kasační stížnosti.

NSS vysvětlil své úvahy, pro které nenařídil v předmětné věci jednání a neprovedl k této námitce dokazování. Učinil tak s ohledem na skutečnosti výše uvedené, pro které rozsudek krajského soudu zrušil i bez přihlédnutí k této námitce.

Upozornil na dvě možné rozhodovací linie posuzování tohoto problému obsažené např. v rozsudku ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005 - 75, rozsudek ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 23/2007 - 64. Konstatoval, že „Ačkoliv obecně platí, že kasační správní soudy přezkoumávají rozhodnutí vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), judikatura zdejšího soudu umožňuje v případě, že hrozí porušení zásady non-refoulement (např. podle čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků - z pohledu azylu, nebo podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod – z pohledu doplňkové ochrany) dát přednost mezinárodním závazkům a uvedené pravidlo soudního řádu správního neaplikovat. K takovému kroku by měl přistoupit ten orgán, který se dozvěděl o existenci skutečností implikujících možné porušení zásady non-refoulement (srov. citovaný rozsudek č. j. 9 Azs 23/2007 - 64).“

Další cesta k řešení daného problému je pak zachycena v novější judikatuře NSS, která poukazuje na možnost ...*“odkázat na tzv. novou žádost, v níž žalovaný posoudí nové skutečnosti, které nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany; soudu je ponechána volba mezi dvěma možnostmi: buď provést dokazování a posoudit riziko navrácení žadatele vstříc pronásledování či vážné újmě anebo odkázat na novou žádost, pokud je „vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu“ (rozsudek ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131; rozsudek ze dne 28. 4. 2010, č. j. 2 Azs 8/2010 - 75).“*

NSS tedy shledal, že krajský soud pochybil, když stěžovatele shledal nevěrohodným, neučinil-li takový závěr žalovaný. Odůvodnění krajského soudu v

tomto rozsahu ovšem nemohl Nejvyšší správní soud pouze korigovat a stížnost zamítnout, neboť shledal důvodnou také kasační námitku týkající se posouzení alternativy vnitřního přesídlení pro stěžovatele v rámci jeho vlasti. Nejvyšší správní soud konečně nevyhověl návrhu stěžovatele na provedení důkazů týkajících se nového vývoje situace v Sýrii a jeho aktivit v České republice na podporu revolučních hnutí s odůvodněním, že provedení těchto důkazů je předčasné za situace, kdy bude před krajským soudem probíhat další řízení ve věci a za situace, kdy poměry v Sýrii se budou nadále vyvíjet. Rozsudek tak dle NSS trpí vadou, která by mohla mít vliv na jeho zákonnost, a proto jej s odkazem na § 110 odst. 1 věta první zrušil a vrátil věc zdejšímu krajskému soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud i tentokrát projednal žalobu bez nařízení jednání a to s přihlédnutím k výslovnému požadavku samotného žalobce a s ohledem na obsah odůvodnění zrušujícího rozhodnutí NSS, jehož závazným právním názorem je pro tento případ vázán.

S přihlédnutím k popsaným výhradám NSS tak, jak je zaznamenal ve svém zrušujícím rozhodnutí, dospěl krajský soud k závěru, že není namístě, aby bylo dokazování doplňováno v průběhu soudního jednání. NSS vyhodnotil přístup správního orgánu a následně i krajského soudu jako zcela nedostatečný pro objektivní a přesvědčivý závěr ve věci reálné možnosti vnitřního přesídlení. Odkázal na své rozhodnutí (citované výše), ve kterém jsou jasně specifikovány požadavky a okolnosti, kterými je nutno se zabývat, aby mohl být přijat k otázce návratu objektivní závěr. Je zjevné, že dle přesvědčení NSS takto nepostupoval ani správní orgán a následně pak ani zdejší krajský soud. S ohledem na obecně známou a velmi komplikovanou bezpečnostní situaci v Sýrii je zjevné, že dokazování k této otázce si vyžádá rozsáhlejší doplnění dokazování včetně opakovaného pohovoru se žalobcem a nezbytností vyžádat si aktuální informační podklady. Pokud by se krajský soud pustil do tohoto dokazování, zjevně by nahrazoval činnost, která přísluší žalovanému. Ostatně i důkazní možnosti správního orgánu díky jeho zaměření skýtají záruku včasného a objektivního zajištění podkladů z více informačních zdrojů. Pokud je nezbytné provádět dokazování výše popsané, pak zdejší soud z čistě praktického a ekonomického hlediska považuje za rozumné, aby správní orgán shromáždil rovněž aktuální informace k současné bezpečnostní situaci v Sýrii a na základě jejich obsahu posoudil již v tomto konkrétním řízení otázku případného udělení tzv. humanitárního azylu či doplňkové ochrany v souladu s § 14 či § 14a zákona o azylu.

Z výše uvedených důvodů krajský soud posoudil žalobu jako důvodnou, a proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Po doplnění dokazování ve směru naznačeném NSS pak správní orgán o žádosti opětovně rozhodne.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 15. srpna 2012

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně